

Asia: VN/12957/2023

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

4 luku – Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Tunnistattekko, että esitetyillä laeilla olisi vaikutuksia, joita ei ole huomioitu esityksessä?

-

Muu palaute vaikutusarvioista

-

7 luku – Säännöskohtaiset perustelut

Palaute alueen valinnasta

-

Palaute vakuuksista (osallistumisvakuus ja edistämisvakuus)

-

Palaute maksuista (osallistumismaksu ja hyödyntämismaksu)

-

Muu palaute kilpailutuksesta

-

Palaute hyödyntämisluvasta

-

Palaute valitusten osittaisesta keskittämisestä Vaasan hallinto-oikeuteen (Eryteisesti hallinto-oikeuksille, korkeimmalle hallinto-oikeudelle ja markkinaoikeudelle osoitettu kysymys)

-

Palaute muutoksenhausta

-

Palaute talousvyöhykelain muutoksista

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja HE-luonnoksesta koskien lakia merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja tähän liittyvistä laeista. Eesityksen tavoitteena on edistää merituulivoimaa talousvyöhykkeellä, selkeyttää talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeita koskevaa sääntelyä ja varmistaa, että oikeudet merituulivoiman hyödyntämiseen myönnetään tasapuolisella, läpinäkyvällä ja ennakoitavalla tavalla.

Verohallinto esittää seuraavia huomioita HE-luonnoksesta

Suomen talousvyöhykkeestä annettuun lakiin ehdottavat muutokset

Ehdotetun lain 17 §:n mukaan ”talousvyöhykkeelle rakennetuilla tekosaarilla, laitteilla ja muilla rakennelmilla sovelletaan Suomen lakia samalla tavoin kuin jos rakennelma sijaitsisi lähinnä olevalla Suomen alueella”.

Edelleen 17 §:ää koskevien säännöskohtaisten perustelujen mukaan: ”Pykälää muutettaisiin siten, että talousvyöhykkeelle rakennetuilla tekosaarilla, laitteilla ja muilla rakennelmilla sovellettaisiin Suomen lakia samalla tavoin kuin jos rakennelma sijaitsisi lähinnä olevalla Suomen alueella. Nykyisessä pykälässä puhutaan ”tämän lain mukaisesti” rakennetuista tekosaarista, laitteista ja muista rakennelmista. Muutoksen myötä myös ehdotetun talousvyöhykkeen merituulivoimalain hyödyntämisoikeuden nojalla rakennetut rakennukset ja rakennelmat tulisivat soveltamissäännöksen piiriin. 17 §:n nojalla merituulivoimahankkeisiin soveltuvat sellaiset lait, joiden voidaan katsoa tulevan sovellettavaksi pykälän sanamuodon mukaisesti tekosaarilla, laitteilla ja muilla rakennelmilla. Esimerkkeinä merituulivoimalan huoltotyöhön soveltuisi työlain-säädäntö, ja merituulivoimalassa sijaitsevaan sähkölaitteeseen sähköturvallisuuslaki.”

Verohallinto korostaa, että useat eri verolait voivat soveltua myös talousvyöhykkeellä tapahtuvaan toimintaan. Vaikka lain 17 § kattaakin muotoilunsa puolesta myös verolainsäädännön (sovellettaessa Suomen lakia, sovelletaan myös Suomen verolainsäädäntöä), Verohallinto esittää perusteluissa vielä selkiytettävän myös tätä esimerkiksi toteamalla myös Suomen verolainsäädännön, kuten sähköverolainsäädännön tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain soveltuvan merituulivoimaloiden osalta. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että merituulivoimapuiston käyttöönottoa ennen tulisi rekisteröityä sähköverovelvolliseksi.

Verohallinto esittää myös selvennettävän soveltuuko 17 §:N mukainen sääntely talousvyöhykkeellä myös vasta rakenteilla oleviin tekosaariin, rakennelmiin, jne.

Vertailun vuoksi ehdotetun lain 3 a §:ää sovelletaan ”talousvyöhykkeelle rakennettaviin tekosaariin, laitteisiin ja muihin rakennelmiin”. HE-luonnoksen perustelujen mukaan ”Pykälän sanamuodoilla rakennettava, asennettava, käytettävä ja osalta tarkoitettaviin, että kyseisen momentin lainsäädäntöä voitaisiin soveltaa jo ennen, kuin tekosaari, laite tai muu rakennelma on valmis taikka siihen yhteydessä oleva kaapeli tai putki paikallaan, koska esimerkiksi erilaisia lupia tulee usein hakea jo etukäteen.”

Vertailun vuoksi YK:n merioikeusyleissopimuksen ratifioinut Tanska on ottanut viime vuonna käyttöön verosääntelyä, joka Verohallinnon käsityksen mukaan oikeuttaa antaa verotusoikeuden myös tekosaarten jne. perustamiseen liittyvän toiminnan osalta.

Verohallinto kiinnittää myös huomiota siihen, että toteuttamisratkaisut merituulivoimaloiden osalta voivat vaihdella esimerkiksi siten, että kyse voi olla kiinteistä merenpohjaan asti ulottuvista rakennelmista tai esimerkiksi kelluvilla / ankkuroitavilla alustoilla olevista tuulivoimaloista. Asiassa voisi selkiyttää vielä sitä, täyttävätkö esimerkiksi kelluvat tuulivoimalat talousvyöhykkeestä annetun lain 17 §:n mukaisen rakennelman määritelmän tai onko tarpeen laajemminkin ottaa esityksessä kantaa tällaisiin toteuttamisvaihtoehtoihin eri pykäläien näkökulmasta.

8 luku – Lakia alemman asteinen sääntely

Palaute asetuksella myöhemmin säädettäviin asioihin liittyen

-

Muu palaute

Tähän pyydetään jättämään palaute vain niistä asioista, joita ei ole mainittu yllä.

Merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annettu laki

HE-luonnoksessa ehdotetaan, että merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annetun lain 31 §:n mukaan ”energiavirastolla, työ- ja elinkeinoministeriöllä, Rajavartiolaitoksella ja valtioneuvostolla on oikeus tehtäviensä suorittamista varten saada salassapitosäännösten estämättä välttämättömiä tietoja viranomaisilta ja toiminnanharjoittajilta”.

Verohallinto kiinnittää huomiota siihen, että yleensä tiedonsaantioikeutta koskevissa pykälissä säädetään, että viranomaisella on oikeus saada tiettyjen tiettyssä laissa säädettyjen tehtävien suorittamista varten välttämättömät tiedot. Nyt pykäläehdotuksessa ei täsmennetä, että mitä tehtäviä varten tai missä laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten. Säännöskohtaisissa perusteluissa kuitenkin viitataan nimenomaan tässä kyseisessä laissa säädettyihin tehtäviin, mutta yleensä se on kirjoitettu myös itse tiedonsaantipykälään. Esimerkiksi perustuslakivaliokunta on katsonut, että itse sääntelyyn on pitänyt sisällyttää vaatimus "tietojen välttämättömyydestä" jonkin tarkoituksen kannalta (ks. esim. PeVL 17/2016 vp, s. 2—3 ja siinä viitatus lausunnot)."

Luukkonen Lauri
Verohallinto